

Wijnen uit PRIORAT door Olivier van LaBuenaVida op 06/02/2024

Vanavond hebben we Olivier Fonteyne van de wijnhandel LaBuenaVida op bezoek met een degustatie over PRIORAT.

Zijn partner is de wijnmaakster van het domein Mas d'en Gil en hijzelf pendelt heel regelmatig tussen België en Priorat.

In zijn dossiertje (*onderaan geknipt en geplakt*) krijgen we een mooie uitleg over o.a. geografie, geschiedenis, druivensoorten, belangrijkste domeinen, ... alsook over de nieuwe classificatie.

Hij bracht voor ons volgende mooie selectie mee, van zowel wijnen met de eerder klassieke rustieke Priorat-stijl zoals die eerder door ons gekend is, alsook fruitige wijnen met meer finesse en fraîcheur die frivoler en toegankelijker zijn.

WIT :

1. Coma Calcari 2019, Finca Mas d'en Gil — Bellmunt 34 €
 - 100% grenache
 - Minerale neus, ietwat gelijkenissen met Riesling, vuursteen, maar ook floraal.
 - Vettige mondstructuur van rijp fruit, met net voldoende frisheid, al zorgt de alcohol toch voor een zeker warmtegevoel.

2. Planetes Carinyena Blanca 2022, Nin Ortiz — Porrera 41 €
 - 100% carignan blanc
 - Exotische neus, mandarijn, appel.
 - De mond vertoont molligheid, honing, en toch wat kruidigheid, zoals anijs. De wijn komt toch wat vermoeiend over en eindigt opnieuw in een bittertje.

3. Terra de Cuques Blanc 2021, Terroir al Limit — Torroja 35 €
 - 60% grenache – 40% PX
 - Eerst een eerder gesloten, wat kazige neus, maar later gewaarwording van mineraliteit en exotische toetsen.
 - In de mond heel wat steenvruchten, een mooie kruidigheid, en een mooie molligheid, maar voldoende zuren zorgen voor de nodige frisheid. Een mooie wijn !

4. Nunci Blanc 2021, Mas de les Pereres — Poboleda 35 €
 - 50% macabeu – 30% grenache – 20% viognier – muscatel - PX
 - Florale neus, perzik, muscat.
 - Aromatische wijn met een fruitige aanzet, maar een zeer opvallende molligheid. Een ietwat klassieke stijl, met wat pompelmoes in de afdronk die voor voldoende aciditeit zorgt.

5. Coma Blanca VC 2018, Finca Mas d'en Gil — Bellmunt 62 €
- macabeu & grenache
 - In de neus hebben we naast de mineraliteit en de steenvruchten, heel wat toetsen van evolutie : kelder, champignons, eau-de-vie
 - Een eerder volle mondstructuur met heel wat body.
De wijn heeft heel wat kruidigheid, en al zorgt de alcohol voor een warmtegevoel, toch eindigt de wijn met een zekere fraîcheur.

ROOD :

6. Bellmunt Negre 2020, Finca Mas d'en Gil — Bellmunt 23 €
- 60% grenache – 30% carignan – 10% cabernet sauvignon
 - Frisse neus van rood fruit met mooie pepertoets.
 - Lichte, maar fruitige wijn. Mooi in balans en met veel fraîcheur, waarbij de cabernet voor wat peper en pittigheid zorgt.
Mooie, maar easy-drinking wijn.
7. Terra de Cuques Negre 2021, Terroir al Limit — Torroja 38 €
- 50% grenache – 50% carignan
 - Iets wat reductie in de neus, maar veel kersen en wat drop.
 - In de mond hebben we een eerder sexy wijn met wat meer structuur, maar toch nog steeds met de bedoeling om een frisse en fruitige wijn te maken.
8. Coma Vella 2017, Finca Mas d'en Gil — Bellmunt 34 €
- 60% grenache – 30% carignan – 10% syrah
 - Neus van rood fruit, kersen, likeur.
 - Ook in de mond komen de kersen terug in de zachte fruitige aanzet, gevolgd door een stevig middenstuk met heel wat tannine.
Dit neigt al naar een klassieke Priorat.
9. Plaer 2020, Ritme Celler — La Vilella Alta 33 €
- 70% carignan – 30% grenache
 - In de neus wat aarde toetsen, maar vooral kruidigheid, munt, drop.
 - Een ongelooflijk sappige wijn van rijpe kersen, met wat kruidigheid en chocolade.
Een hoge aciditeit countert de alcohol.
Een topwijn : brede structuur en lange afdronk !
10. Dits del Terra 2021, Terroir al Limit — Torroja 72 €
- 100% carignan
 - Complexe neus : kerzen, kruidigheid, wat vlezigheid.
 - Niettegenstaande de stevige tannines hebben we veel jonge kersen in de mond, met een mooie mineraliteit, alsook wat drop en vlezigheid die zorgen voor de structuur.
De prominente zuren maken het compleet en zorgen voor de frisheid.
Een grote zeer intense krachtige wijn !

11. Coma d'en Romeu 2021, Nin Ortiz — Porrera 155 €
- 100% grenache
 - Florale neus van viooltjes, jasmijn ,en ook zure kersen. Ook wat volatiel.
 - Het bloemige vinden we ook terug in de smaak.
Het geheel is zo complex : fruitbom met stevige structuur.
Zo complex, zo fris, zo prachtig Zo'n potentieel !
12. Mas de la Rosa GVC 2021, Celler Vall Llach — Porrera 320 €
- 100% carignan
 - Zeer lactische neus met vooral zwart fruit.
 - Ook in de mond komt dit lactische terug, vergezeld door het jeugdige en super-uitbundige fruit met wat kruidigheid.
Ongelooflijk mooie structuur met fijne aciditeit en fraîcheur en een heel lange afdronk.
13. Clos de l'Obac 2014, Clos de l'Obac — Gratallops 97 €
- 35% cabernet sauvignon – 35% grenache – 10% merlot – 10% carignan – 10% syrah
 - Deze wijn is nog maar net op de markt
 - Klassieke Bordeaux-neus, droge kruiden en nog steeds houtinvloed.
 - Het is een zeer stevige wijn, heel rustiek met hoge tannines.
Waarschijnlijk een wijn met heel wat potentieel, maar zeker nu nog niet in evenwicht.

Met bewondering voor zijn passie en liefde danken we Olivier voor deze mooie degustatie !

Hierbij zijn dossiertje :

PRIORAT... EEN UNIEKE TERROIR !

Geografisch :

El Priorat ligt anderhalf uur onder Barcelona en een half uur (30km.) in het hinterland van de Provincie Tarragona. In het Noorden – en Noordoost is de berg Montsant (1200m.) heel present in het Oosten -en Zuidoosten de Sierra Mola en Lloveria, in het Zuiden grenst de streek via een stukje Montsant aan de Ebro-vallei.

De oppervlakte van de regio / DOQ is ong. 18.000 ha. Waarvan er 2.200 ha. beplant zijn...10% VV. 116 domeinen en 530 viticultors / wijnboeren geven het beste van zichzelf. De DOQ telt 9 dorpen binnen de wijnregio...

Bellmunt del Priorat
Gratallops
El Lloar
La Morrera de Montsant
Poboleda
Porrera
Torroja del Priorat
La Vilella Alta
La Vilella Baixa

... en 3 extra wijngaarden = 12 wijngebieden binnen El Priorat

Escaladei
Masos de Falset
Les Solanes de Molar

Geschiedenis van de wijn in Priorat :

Er zijn geschriften uit de 6de eeuw voor Ch. van wijnbouw in het dorp El Molar.
In de tweede eeuw voor Ch. Was een sterke band tussen Tarragona en het Romeinse rijk.
De wijn gemaakt toen in Tarragona werd vooral gedronken door in Rome.
Tot vele eeuwen nadien was Tarragona (De Muller) leverancier aan het Vaticaan.
Tijdens de invasie van de Moslims in 700 na Ch. werd er vooral wijn gemaakt voor eigen gebruik.

Met de komst van de Kartuziers (1163) uit de Provence was er een revival voor de viticulture en de methodes van wijn maken. De Monniken stichten een klooster in Scala Dei waar de legende van een herder leeft die engelen via een trap ten hemel gaan... Het klooster krojgt de naam Priorat de Scala Dei, de Priorij van Scala Dei.

Via geschriften vinden ze de eerste wijnen gemaakt in 1263.

In 1835 verlaten de monniken hun klooster om er nooit meer terug te keren.

In 1844 verwerven 5 families het klooster en de wijngaarden rond de site.

1878 is het jaar van de eerste wijnen uit Priorat die de weg vinden naar Wereldexpo te Parijs, alsook in 1888 kennen de wijnen uit Priorat succes op de Wereldexpo te Barcelona.

De jaren daarna kent men een opeenvolging van problemen met meeldauw en begin de jaren 1890 steekt de phylloxera de kop op.

In 1932 is de officiële DO PRIORAT opgericht, maar men moet wachten tot 1954 om het officieel te maken door de burger oorlog.

De oudste domeinen in de jongste geschiedenis :

1851 – De Muller (Tarragona)

1867 – Finca Mas d'en Gil

1878 – Cartoixa de Scala Dei

Eerste wijnen onder etiket :

Iconische wijnen van de Cartoixa de Scala Dei van 1974 nu soms nog te vinden in Privé collecties. De tweede familie in het bezit van Mas d'en Gil was de familie Barril die gekend was voor hun wijnen ZONDERlagering op barrique (bottelingen van eind '70, en van '80 tot '90 jaren)

In 1999 verhuist de Consejo Regulador van Reus naar Torroja del Priorat.

2000 is het jaar dat EL PRIORAT de superstatus DOQ krijgt zoals Rioja de DOC in 1991.

Een opeenvolging van initiatieven maken van El Priorat een gevestigde waarde in de wijnwereld.

2009... creatie van de Vi de Vila / Villages

2019... Els Noms de la Terra en de nieuwe appellatie structuur onder impuls van Alvaro Palacios.

Wat is een DO / DOQ / Terroir :

Een samengaan van een Geografisch model die een landbouwproductie als resultaat heeft. Kwaliteit, identiteit, natuur en erkenning gaan hier samen... als eveneens controle hierop.

WIJNGAARDEN

Terroir
Klimaat
Landschap
Traditie
Geschiedenis
Kwaliteit

WIJN

Wijngaarden
Wijnboeren
Inzet
Dorpen
Wijndomeinen
Techniek

Omgeving :

Priorat is een lappendeken van bos, wijngaard, fruitbomen, gebergte, olijfbomen, amandelbomen, kastanjabomen, hazelaars...

Schapen, lammen en geiten zijn heel present in de regio uiteraard gekoppeld aan de herder. 96% van de mensen in Priorat werkt in de landbouw, dus in de wijnbouw.

In de jaren '50 en '60 was de aanplant van wijngaard nog groot, samen met de productie van amandelen en hazelnoten. Dat is zienderogen achteruit gegaan door het harde labeur en handel daarna.

De indentiteit :

In de laatste 10 jaar is er werk gemaakt om de dorpen, wijngaarden en de wijnen wat meer het karakter weer te geven van zijn oorsprong...

NOMS DE LA TERRA was geboren en kent nu 495 paratges / single vinyards die elk op zijn beurt zijn omgeving en terroir weergeven.

Maar de helft van de domeinen heeft zich ingeschreven in het programma door geen interesse of teveel papierwerk !

De nieuwe appellatiestructuur werkt als volgt...

*Streekwijn (Druiven van de ganse app.)

*Vi de Vila (Villages... sinds 2007)

*Paratge (Lieu-dit... sinds 2017)

*Vinya Classificada (Premier Cru... sinds 2017)

*Gran Vinya Classificada (Grand Cru... sinds 2017)

Ermita van Alvaro Palacios, Tossal d'en Bou 1902 van Mas Doix en Mas de la Rosa van Vall Llach.

Klimaat :

Mediterraan, maar door de hoogte en ligging tov de zee en de zeebries spreekt men vaak over een microklimaat. Er zijn veel zonne uren en ieder jaar minder regenval (250l. Jaarbasis in 2023) . De DROOGTE is het grootste probleem waar Catalunya nu mee te kampen heeft.

Viticultuur is een uitdaging om dit tegen te gaan.

De winters zijn koud... tot maart met soms sneeuw, een normale lente kent redelijk wat regen, droge en zonnige zomers en vochtige herfst kenmerken over het algemeen het klimaat.

Het Zuiden van Priorat is over het algemeen warmer dan op hoogte (Montsant) en het Oosten van Priorat kent gemiddeld meer regen !

Druiven :

WIT /

Garnatxa Blanca, Macabeu, Pedro Ximenez, Viognier,
Chenin, Moscatell, Picapoll Blanca.

ROOD /

Garnatxa Negra, Carinyena, Cabernet S., Merlot, Syrah,
Garnatxa Peluda, Picapoll Negra, Cabernet Franc, Pinot Noir en Ull de Llebre.

De rijping van de druiven gaat gepaard met zijn ligging...
Het Zuiden is wat vroeger rijper dan traditioneel het Noorden
afhankelijk van de ligging van de wijngaarden.

Priorat kent 10% witte aanplant en 90% rode druiven !

Acoholgraad voor wit is minimum 13% en voor rood 13,5% alc.

Maximum rendement rood = 6000kg / ha. – wit = 8000kg. / ha.

Toestand laatste jaren / Priorat nu :

Half de jaren '80 kende Priorat een groep wijnmakers die aan de wieg stonden van de New Wave in El Priorat. Het project COSTERS DEL SIURANA bundelde enkele believers om Priorat na een moeilijke periode weer nieuw leven in te blazen. Meteen in het mytische CLOS-jaar 1989 (op de markt sinds 1991) zijn alle leden van Costers Del Siurana hun eigen weg gegaan.

Carles Pastrana – Clos de l'Obac
René Barbier – Clos Magador
José Luis Perez – Clos Martinet
Daphne Glorian – Clos Erasmus
Alavaro Palacios – Clos Dofi

2000 – kleine 1000ha. (nu – 2200ha.)

2000 – 30 domeinen (nu – 116)

2000 – 2.500.000 kg. Productie (nu – 6.000.000 = ong. 5.000.000 fl.)

De uitdaging is om in een warm / droog Mediterraan klimaat het mineralige uit de leesteen bodem naar voor te doen komen en op die manier de mensen te overtuigen van Priorat en zijn wijnen.

Laatste jaargangen :

2023... droog en warm jaar... uitdaging voor de balans.
2022... evenwichtig, toch warm jaar.
2021... regenjaar... selectie-jaar. Frisser, drinkbaar jaar.
2020... complex jaar... vele toppers.
2019... warm jaar... problemen met Carignan... fleslagering !
2018... vochtige lente, warme zomer... schone balans.
2017... eerder soepel jaar... vlugger op dronk... minder bewaarjaar.

Andere domeinen van belang :

Mas Alta (Philippe Lamrecht), Mas Doix, Clos Figueras,
Els Numeros Vermells, Sara i René Viticultors, Ferrer Bobet, Clos Pachem.